

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/15/1147

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Kristiina Laanest
Otsuse tegemise aeg ja koht	25.06.2015 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	15.06.2015
Teabevaldaja	Justiitsministeerium Aadress: Tõnismägi 5a, 15191 Tallinn e-posti aadress: info@just.ee
Vaide esitaja	MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ Aadress: Tuukri 19-220, 10152 Tallinn e-posti aadress: pc.kitezh@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lõigete 1 ja 2 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1. **jätta vaie rahuldamata;**
2. **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioonis on 15.06.2015 registreeritud MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ vaie Justiitsministeeriumi tegevuse peale, mille kohaselt ei ole Justiitsministeerium vastanud MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ esitatud teabenõudele.

Vaidele lisatud materjalidest nähtub, et MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ on 25.05.2015 esitanud Justiitsministeeriumile pöördumise, milles palutakse Justiitsministeeriumil teatada, kas karistusseadustiku paragrahve 151 ja 58 on plaanis muuta.

08.06.2015 on MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ saatnud Justiitsministeeriumile meeldetuletuse, paludes uuesti vastata 25.05.2015 esitatud pöördumisele.

Pärast MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ poolt vaide esitamist Andmekaitse Inspeksioonile, on Justiitsministeerium saatnud 15.06.2015 vastuse MTÜ-le Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“, milles vabandatakse vastamisega viivitamise pärast ja teatatakse, et Justiitsministeeriumis on karistusseadustiku vaenu õhutamise ja vaenuritegude alaste sätete rahvusvaheliste (sh ÜRO rassilise diskrimineerimise kõrvaldamise konventsiooniga seotud) ja Euroopa Liidu liikmelisusest tulenevatele kohustustega vastavusse viimiseks tööd tehtud vähemalt 2010. aastast püsivalt lootes, et jõutakse ka eelnõu vastuvõtmiseni. Sealjuures viitab Justiitsministeerium 2012. aastal kooskõlastusele läinud eelnõule, mis on kättesaadav <https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/80c748e0-9c4f-48d5-aea3-5f26da1de2c8> ja teemalehele, mis on kättesaadav <http://www.just.ee/et/eesmargid-tegevused/kriminaalpoliitika/vaenu-ohutamise-vastane-eelnou>, kus on leitavad 2012. ja 2013. aastal toimunud ümarlaudade stenogrammide. Justiitsministeerium märgib täiendavalt, et paraku ei ole siiani eelnõud Vabariigi Valitsusele esitatud. Samas avaldab Justiitsministeerium lootust, et vastavalt 2015. aasta tööplaanile jõutakse eelnõu ehk sel aastal Vabariigi Valitsusele esitada ning seejärel ÜRO rassilise diskrimineerimise kõrvaldamise komitee lõppjäreldusi ja muid Eesti Vabariigi kohustusi arvestades Riigikogu poolt vastu võtta. Seda lootust toetab asjaolu, et valitsuserakondade koalitsioonileppe p 11.20 kohaselt „Sisustame vihakuriteod vastavalt rahvusvahelistele ja EL nõuetele ning käivitame teavituskampaania vihakuritegudest hoidumiseks ja selle mõistmiseks.“

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ on pöördunud Andmekaitse Inspeksiooni poole avaliku teabe seaduse § 46 alusel.

1. 23.05.2015 esitas MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ teabenõude Justiitsministeeriumile, milles paluti teatada, kas on ministeeriumil infot KarS §§ 151 ja 58 muutmise kohta.
2. Vastavalt avaliku teabe seaduse (edaspidi AvTS) § 18 lg-le 1 teabenõue täidetakse viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Seega MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ teabenõudele vastamise viimane kuupäev oli 01.06.2015. 08.06.2015 saatis MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ Justiitsministeeriumi poole meeldetuletuse, milles paluti vastata teabenõudele mitte hiljem kui 11. juuniks 2015 a. Vastust aga MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ seni saanud ei ole.
3. AvTS §-st 19 tuleneb, et kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib ta teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul. AvTS § 23 lg 3 sätestab, et teabevaldaja teeb teabenõude täitmisest keeldumise koos põhjendusega teabenõudjale teatavaks viie tööpäeva jooksul. Justiitsministeerium ei ole teatanud MTÜ-le Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ teabenõudele vastamise tähtaja pikendamisest ega teabenõude täitmisest keeldumisest.

Ülaltoodust lähtudes ja juhindudes AvTS § 51 lg 1 p-st 2 palub MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ teha Justiitsministeeriumile ettekirjutuse vastata Inimõiguste Kaitse Keskuse „Kitezh“ 23.05.2015 teabenõudele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspeksioon teostab teabevaldajate üle järelevalvet nende poolt teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel.¹

¹ Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1.

Avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.²

Teabenõue on teabenõudja poolt teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks.³

Teabenõue puudutab asutuses olemas oleva dokumendi või muu teabe (nii paberil kui digitaalkujul) väljastamist. Teabenõudega võib välja küsida näiteks terve dokumendi sisu või ka üksnes selle väljavõtteid, samuti väljavõtteid mõnest andmekogust. Avaliku teabe seadust ei kohaldata märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras märgukirjadele ja selgitustaotlustele vastamisele, kui vastamine eeldab jäädvustatud teabe analüüsimist, sünteesimist või täiendava teabe kogumist ja dokumenteerimist.⁴

Teabenõudele tuleb vastata viie tööpäeva jooksul.⁵ Kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega tuleb teatada teabenõudjale viie tööpäeva jooksul.⁶ Selgitustaotlusele vastatakse 30 päeva jooksul.⁷ Kui on ilmne, et isik käsitleb oma märgukirja või selgitustaotlust ekslikult teabenõudena ja ootab sellele vastust 5 tööpäeva jooksul, on heaks tavaks talle 5 tööpäeva jooksul teada anda, et tema kirja käsitletakse märgukirjana või selgitustaotlusena või et teabenõudele vastamiseks on kehtestatud teistsugune tähtaeg.⁸

Teabenõue loetakse teabenõude saanud teabevaldaja poolt täidetuks, kui teave on teabenõudjale edastatud.⁹ Käeoleval juhul on MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ palunud Justiitsministeeriumil teatada, kas karistusseadustiku paragrahve 151 ja 58 on plaanis muuta. Pärast MTÜ Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ poolt vaide esitamist Andmekaitse Inspeksioonile, on Justiitsministeerium vastanud MTÜ-le Inimõiguste Kaitse Keskus „Kitezh“ avaldades nõutud informatsiooni koos viidetega asjaomastele allikatele. Seega on Justiitsministeerium vaidluse esemeks olevale pöördumisele vastanud ning vaidega taotletav eesmärk saavutatud, mistõttu puudub vajadus asja edasiseks menetlemiseks.

Eeltoodust tulenevalt jätab Andmekaitse Inspeksioon vaide HMS § 85 p 4 alusel rahuldamata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristiina Laanest
peainspektor
peadirektori volitusel

2 AvTS § 3 lg 1.

3 AvTS § 6.

4 AvTS § 2 lg 2 p 3.

5 AvTS § 18 lg 1.

6 AvTS § 19.

7 Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus § 6.

8 Vt Andmekaitse Inspeksiooni [avaliku teabe seaduse üldjuhend](#), lk 8.

9 AvTS § 20 p 1.

Kristiina.Laanest@aki.ee; 627 4136